

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи **Наталія МИХАЛЬЧЕНКО**
28 серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(В Т. Ч. ФОЛЬКЛОР)

ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література),
освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

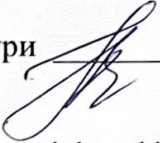
Миколаїв – 2024

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Родіонова Інна Григорівна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол від «26» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри української мови і літератури (Лілія РУСКУЛІС)

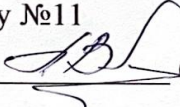
Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «27» серпня 2024 року №12

Голова навчально-методичної комісії (Ольга ДЕМ'ЯНЕНКО)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «27» серпня 2024 року №11

Голова навчально-методичної ради (Наталія МИХАЛЬЧЕНКО)

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Історія української літератури (в т. ч. Фольклор)» визначено загальнонаціональні тенденції розвитку літератури у зв'язках з іншими літературами, виявлено риси взаємовпливу та специфіки в українському й світовому літературно-мистецькому процесі; окреслено історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, сформовано знання студентів про основні етапи розвитку української та зарубіжної літератур XVIII–XIX століть; з'ясовано специфіку жанрово-стильових та ідейно-художніх особливостей української й зарубіжної літератури означеного періоду; розкрито основні аспекти з проблем розвитку української та світової літературно-естетичної думки; закріплено знання літературознавчих понять; встановлено характерні особливості індивідуального стилю митців-сентименталістів, просвітників та романтиків; проаналізовано іманентні риси української прози, поезії та драматургії; досліджено художні твори, зважаючи на динаміку літературно-художніх стилів, змінність естетичних концепцій в історії української та світової літератури, використовуючи відповідні праці з літературознавства, літературно-критичні розвідки та художні тексти.

Ключові слова: бароко, бурлеск, вертеп, канонічний текст, козацькі літописи, повчання, послання, редакція, секуляризація, травестія, хроніка, шкільна драма, сентименталізм, просвітництво, преромантизм, романтизм, новаторство.

Summary

In the process of studying the discipline «History of Ukrainian Literature (including Folklore)» also determined national trends in the development of literature in relation to other literatures are identified, features of interaction and specificity in the Ukrainian and world literary and artistic process are also identified; the historical variability of directions, genres and styles is outlined, knowledge of students about the basic stages of development of the Ukrainian literature during the end of the XVIII–XIX centuries is formed; the specifics of genre-style and ideological-artistic features of the Ukrainian and foreign literature of the specified period are clarified; the main aspects of the problems of development of Ukrainian and the world literary and aesthetic thought are revealed; consolidated knowledge of literary concepts; the characteristic features of the individual style of the artists of the sentimentalists, enlightener and romantics; the immanent features of Ukrainian prose, poetry and drama are analyzed; works of art are studied, taking into account the dynamics of literary and artistic styles, the variability of aesthetic concepts in the history of Ukrainian and world literature, using relevant works on literary studies, literary-critical explorations and artistic texts.

Key words: baroque, burlesque, nativity scene, canonical text, Cossack chronicles, teaching, message, editing, secularization, travesty, chronicle, school drama, sentimentalism, enlightenment, preromantism, romantism, innovation.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» підготовки бакалаврів спеціальності «014 Середня освіта (Українська мова і література)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: творчість репрезентативних митців українського літературного процесу XIX століття та вершинні явища світового літературно-мистецького процесу означеного періоду.

Міждисциплінарні зв'язки: «Філософія», «Теоретичні проблеми літературознавства», «Мовознавство», «Історія України», «Психологія».

1. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» є ознайомлення студентів з основними тенденціями українського і зарубіжного літературного процесу від кінця XVIII упродовж XIX століття, формування систематизованих знань з літератури щодо специфіки становлення й розвитку романтизму та реалізму в національних проявах.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія української та зарубіжної літератури (в т. ч. Фольклор)» є: навчити студентів володіти принципами ідейно-художнього аналізу літературних творів, методологією їх оцінювання; вивчити жанрово-стильові та ідейно-художні особливості літератур відповідного періоду; пов'язати вивчення питань історії літератури з практичною роботою майбутніх викладачів мови і літератури, критиків і літературознавців; сприяти всебічному розвитку, активному становленню й самореалізації особистості майбутнього фахівця.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знати історію та культуру України; вміти дискутувати про історичне минуле й сучасність у політичному та культурному контексті, критично осмислювати проблеми у сфері історії.

ПРН 3. Знати основи філософії, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві.

ПРН 5. Здійснювати пошук, інтерпретацію та синтез наукової інформації, отриманої з різних джерел із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН 12. Уміти оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства; знати тенденції української та зарубіжної літератури (в т. ч. фольклору) як теоретичного базису дослідницької й прикладної діяльності в галузі літературознавства.

ПРН 13. Уміти організувати навчальний процес у закладі загальної середньої освіти й реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови літератури; здійснювати педагогічну діяльність в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепції мовної освіти в Україні.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та розвиток суспільства, техніки та технологій.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною (англійською) мовою.

ЗК 5. Здатність до виконання навчально- й науково-дослідницьких завдань фахового

спрямування.

ЗК 6. Здатність організувати здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність проявляти повагу до української національної культури; з'ясувати проблеми сучасної мовної та інформаційної політики.

ЗК 8. Здатність бути відповідальним, ініціативним; працювати в команді, розподіляти функції у виконанні спільної діяльності.

ЗК 9. Здатність розробляти й застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній та науковій діяльності.

II. Фахові:

ФК 2. Здатність усвідомити, критично осмислити й узагальнити досвід національного державотворення; висвітлювати специфіку становлення й розвитку історії України.

ФК 3. Здатність оперувати знаннями, що репрезентують зміст філософії як науки.

ФК 5. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студіювань у виданнях різної категорії; самостійного провадження науково-дослідницької роботи; репрезентації отриманих результатів на наукових заходах на засадах принципів академічної доброчесності.

ФК 12. Здатність до розуміння місця літературознавства в системі сучасної гуманітарної освіти; оволодіння навичками аналізу українського та світового літературних процесів у теоретичному й практичному та синхронічно-діахронічному аспектах; уміння використовувати здобутки регіонального письменства для формування національної свідомості здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій.

ФК 13. Здатність урахувати традиційні та інноваційні підходи та принципи, добирати методи та прийоми навчання в процесі викладання української мови і літератури; засвоїти теорію сучасного уроку з урахуванням психологічних особливостей здобувачів освіти в умовах військового стану.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Доба Просвітництва як ідейно-естетичне явище. Просвітительський реалізм, сентименталізм й преромантизм. І. П. Котляревський як зачинатель нової української літератури. Бурлескно-трагедійна поема «Енеїда». Ознаки просвітительського реалізму в поемі. Драматургія І. П. Котляревського. Г.Ф. Квітка-Основ'яненко – перший прозаїк НУЛ. Повісті та оповідання бурлескно-реалістичного характеру та сентиментально-реалістичні повісті письменника. Розвиток нової української байки. Національні особливості жанру байки у творчості П. Гулак-Артемівського, Є. Гребінки та Л. Боровиковського.

Тема 2. Романтизм у літературі I пол. XIX ст. Специфіка романтизму в Україні, його етапи та стильові течії. Три покоління харківських романтиків. Діяльність літературного гуртка І. Срезневського. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви у творчості чільних представників (Л. Боровиковський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Багатогранність творчої діяльності М. Костомарова, уведення в систему жанрів національної драматургії історичної драми, романтичної трагедії. Галицьке літературне відродження. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях 30-40-х рр. Діяльність «Руської трійці».

Тема 3. Періодизація поетичної творчості Т. Г. Шевченка. Перший період творчості (1837-1843). Основні мотиви ранньої творчості. «Кобзар» 1840 року, його оцінка критиками. Історичні поеми. Життя і творчість періоду «трьох літ» (1843-1845). Творчість періоду заслання. «Невольничча муза» Т. Шевченка (1847-1857): розмаїття змісту і форми лірики. Огляд поетичної спадщини останніх років життя (1857-1861). Прозаїки «Основи». Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Своєрідність поглядів П. Куліша на історію України та українського козацтва. Роман П. Куліша «Чорна рада». Проблематика малої прози. Поетичні збірки «Досвітки», «Дзвін». Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок): нова концепція жінки. Л. Глібов – байкар, поет-лірик, драматург, публіцист, видавець.

Тема 4. Романтизм у європейських літературах. Естетика німецького романтизму.

Передумови виникнення і проблема періодизації романтизму; генетичний зв'язок із сентименталізмом і преромантизмом; філософські й естетичні засади, типологія романтизму; поняття «хвороби віку», «космічного песимізму», романтичного двосвіту. Динаміка розвитку та специфічні риси німецького романтизму (ієнська школа; Новалис; Ф. Гельдерлін; гейдельберзький гурток; Г. фон Клейст; гротескно-фантастичний романтизм Е.Т.А. Гофмана; «нова казка»). Творчість Г. Гайне.

Тема 5. Польський романтизм. Історичні умови виникнення. Вивчення національного фольклору, розробка сюжетів польської історії, оспівування самотності польського національного характеру і польської культури (Ю. Словацький, С. Гошинський, А. Міцкевич). Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича. Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети».

Тема 6. Романтизм у Франції. «Романтична» Франція I пол. XIX ст. (становлення й «молодість» літератури романтизму. Творчість Ж. де Сталь. Художній світ Ф.Р. де Шатобріана. Художня спадщина А. де Ламартіна, А. де Вінї, В. Гюго. Романістика Жорж Санд.

Тема 7. Англійський романтизм. Поети «озерної школи». Творчість Дж. Г. Байрона (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж і Р. Сауті (лейкисти); байронізм; поезія та «східні поеми» Дж. Г. Байрона тощо). Роман Дж. Г. Байрона «Дон-Жуан» (специфіка інтерпретації традиційного образу, проблематика й художня природа). Поема Дж. Г. Байрона «Паломництво Чайльд-Гарольда». Творчість П. Б. Шеллі. Всесвіт «шотландського чарівника» В. Скотта: історичний роман; вальтерскоттівська романтична течія: особливості й школа; історичний роман.

Тема 8. Американська література доби романтизму (В. Ірвінг, Дж. Ф. Купер, Е. А. По, В. Вітмен). Е. А. По як теоретик літератури. Пенталогія Дж. Ф. Купера про Шкіряну Панчоку: «Останній з могікан» (структура, загальна характеристика образної системи роману, художні принципи автора). Жанр новели в літературі романтизму (В. Ірвінг, Е.А. По. Художня спадщина Н. Готорна. Міфосвіт роману Г. Мелвілла «Мобі Дік».

Тема 9. Розвиток художньої прози. Творчі пошуки І. Нечуя-Левицького. Майстерність психологічного аналізу в творчості Панаса Мирного. Творчість Олени Пчілки та Б. Грінченка.

Тема 10. Українська поезія. Продовження шевченківської традиції у творенні образу України поетами 70-90-х років XIX століття. І. Франко, В. Самійленко, Я. Щоголів та ін.

Тема 11. Шляхи розвитку української драматургії і театру. Корифеї української драматургії: становлення українського професійного театру. Козацько-патріотичні теми в поезії, прозі та драматургії М. Старицького. Майстерність створення історичних постатей І. Карпенком-Карим.

Тема 12. Особливості французької прози XIX ст. Етапи французького реалізму, риси критичного реалізму. Реалістичний роман Ф. Стендаля, новелістика письменника. Творчість О. де Бальзака, Г. Флобера та Проспера Меріме.

Тема 13. Естетика англійського критичного реалізму, його національні особливості. Вплив чартизму на літературу. Плеяда англійських романістів – Ч. Дікенс, У. Текерей, Ш. Бронте, Е. Гаскел.

Тема 14. Творчий шлях О. Генрі та В. Вітмена. Роль новел та поезій у формуванні реалістичної літератури США. Творчість М. Твена і її значення в історії американської і світової літератури.

3. Рекомендована література

Базова

1. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т., 9 кн. Т. 1. К.: Либідь, 1993. 392 с.
2. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навчальний посібник. Київ, 2007. 400 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Київ, 2007. 518с.

4. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П. Хропко, О.Д. Гнідан, П.І. Орлик. та ін. К., 1992. 512 с.
5. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т. Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
6. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. О.Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2002. 575 с.
7. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. О.Д. Гнідан. Київ : Вища школа, 2003. 440 с.
8. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. 655 с.
9. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. М.Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2006. 712 с.
10. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: підручник для студ. ВНЗ / за ред. Галича О.А. Київ : Центр навч. літератури, 2006. 392 с.
11. Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XXI століття. У 10-ти томах: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: ВЦ «Академія», 2015. 576 с.
12. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX ст.: Доба романтизму: підруч. Тернопіль: Навч. книга - Богдан, 2001. 416 с.
13. Ніколенко О. М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Г. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. Харків: «Ранок», 2003. 176 с.
14. Родіонова І., Мхитарян О., Ситченко А. Корпус навчально-методичних матеріалів до дисциплін літературознавчого циклу: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. Родіонової. Миколаїв, 2020. 355 с.
15. Родіонова І., Романюк Л. Художній дискурс в українській літературі: від Котляревського до Шевченка: навч.-метод. посіб. Миколаїв : Іліон, 2017. 208 с.

Додаткова

1. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й національно-софська парадигма. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2004. 181 с.
2. Богданець-Білокаленко Н. Біографічні нариси Бориса Грінченка як джерело вивчення історії української літератури XIX ст. *Українська мова і література в школах* України. 2018. № 5. С. 38–41.
3. Бондар М. Живопис мелодійного слова: (До 150-річчя Івана Манжури. *Слово і час*. 2001. № 12. С. 16–25.
4. Бунчук Б. Віршування М. Старицького: навч. посібник. Чернівці : Рута, 2004. 48 с.
5. Вертій О. Народні джерела національної самобутності української літератури 70-90-х років XIX століття. Суми : Собор, 2005. 448 с.
6. Вертій О. «Українська ідея» як феномен літератури: народні джерела творчості Павла Грабовського. *Дивослово*. 2003. № 3. С. 15–20.
7. Гаврилюк О. Українська література в контексті розвитку суспільства другої половини XIX століття. *Дивослово*. 2010. № 8. С. 11–15.
8. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: Взаємодія літератури і мистецтва. Київ: Наукова думка, 2008. 544 с.
9. Голобородько Я. Інтелектуал, письменник, науковець: життя й аспекти творчої діяльності Бориса Грінченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2005. № 10. С.4–7.
10. Голобородько Я. Духовні імперативи Бориса Грінченка: життєтворчість крізь призматику «херсонського періоду». *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2007. № 17–18. С. 74–79.
11. Городна О. Розвиток драматургії і театру. Український професійний театр. Трупа корифеїв. *Українська мова та література*. 2010. № 38–40. С. 3–8.
12. Гоян Я. Побачити обличчя поета: 170 років тому побачила світ «Руська трійця» – перша українська книжка на західноукраїнських землях. *Слово просвіти*. 2007. №45.
13. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.

14. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. К.: Критика, 2000. 319 с.
15. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с.
16. Гундорова Т. Невідомий Іван Франко: грані ізмарагду. Київ : Либідь, 2006. 359 с.
17. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській «прозі про землю» кінця XIX - першої третини XX ст. : моногр. Миколаїв : вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008. 216 с.
18. Гуць М. Маловідомі сторінки з життєпису Олени Пчілки: (Деякі архівні матеріали, пов'язані з відкриттям пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві 1903 року). *Слово і час*. 2005. № 10. С. 58–66.
19. Дзюба І. Тарас Шевченко. Київ: ВД «Альтернативи», 2005. 704 с.
20. Дрофань Л. Берегиня: [про Олену Пчілку]. Київ : Молодь, 2004. 206 с.
21. Дронь К. Міфологізм у прозі Івана Франка: (імагологічний аспект). Київ : Наукова думка, 2013. 241 с.
22. Єременко О. Трансформація художніх засобів інформаційної компресії в малій прозі прозі Б. Грінченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 3. С. 16–18.
23. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004. 216 с.
24. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX-XX ст.]: навч. посібник. Київ : А.С.К., 2002. 640 с.
25. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. К., 1997. 143 с.
26. Захарченко А. Українська комедія кінця XIX – початку XX століття: жанрові, тематичні, образні доміанти. *Українська мова і література в школах України: щомісячний науково-методичний та літературно-мистецький журнал*. 2018. № 12. С. 13–20.
27. Зеров М. Українське письменство. Київ : Основи, 2002. 1301 с.
28. Камінчук О. Структурно-типологічні параметри поезії Івана Франка: неокласицизм, просвітництво, романтизм. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 7/8. С. 82–100.
29. Ключек Г. Трактат Івана Франка «Із секретів поетичної творчості» як предтеча української рецептивної поетики. *Слово і час*. 2007. № 4. С. 39–45.
30. Ковалець Л. «Власним трудом і силою волі...»: штрихи до портрету Євгенії Ярошинської (із першопублікацією мемуарних свідчень). *Слово і час*. 2012. № 2. С. 63–72.
31. Ковалець Л. Уроки Євгенії Ярошинської. *Дивослово*. 2005. № 11. С. 59–60.
32. Козар Л. «Лицарі духа». Фольклористична діяльність Бориса Грінченка в оцінці Івана Франка. *Слово і час*. 2006. № 9. С. 10–13.
33. Левчик Н. Михайло Старицький: багатогранність таланту. *Дивослово*. 2005. № 12. С. 20–26.
34. Лімборський І. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону: спроба компаративного аналізу літературних парадигм. Черкаси, 2006. 364 с.
35. Лімборський І. Психологія героя романтизму і новела Гофмана «Золотий горнелъ». *Всесвітня література та культура*. 2004. № 7. С.43-45.
36. Лімборський І.В. На підступах до романтичного типу художнього мислення: преромантизм в європейських літературах. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2004. № 1. С.53-56.
37. Літвінець М. Адам Міцкевич в одежі українського слова. *Зарубіжна література*. 2002. №41. С.11.
38. Лозняк М. Роль та місце «Руської трійці» в історії української філософії та формування національно-політичної свідомості. Львів, 2003.
39. Малютина Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого. *Слово і час*. 2008. № 1. С. 53–60.
40. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм: моногр. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.

41. Мойсієнко А.К. Слово в аперцепційній системі поетичного тексту : декодування шевченкового вірша / А.К. Мойсієнко. К. : Довіра, 2007. 703 с.
42. Наливайко Д. Гельдербезький гурток романтиків. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С.93-99.
43. Наливайко Д. Ієнський гурток романтиків. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С.115-118.
44. Наливайко Д. Німецький романтизм. *Вікно в світ*. 1999. № 1. С. 90-93.
45. Наливайко Д. Типологія українського романтизму на європейському тлі / Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX-XX ст.). К., 1997.
46. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш і «Руська трійця»: До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції XIX століття. Львів, 1994. 30 с.
47. Новиков А. Апостол українського театру: літературний портрет М. Кропивницького. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2005. № 6. С. 12–15.
48. Новиков А. Марко Кропивницький – фундатор нового українського театру. *Українська мова і література в школі*. 2010. №7. С. 4–7.
49. Новиков А. Нариси з історії українського театру та драматургії: [М.Кропивницький]. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2006. № 3. С. 36–39.
50. Новиков А. Образ української жінки-страдниці в п'єсах драматургів «театру корифеїв». *Дивослово*. 2004. № 7. С. 55–58.
51. Новиков А. Творчість Михайла Старицького в контексті літературно-мистецького процесу доби. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С.49-54.
52. Новиков А. Тема духовного здоров'я українського народу в п'єсах драматургів театру «корифеїв». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 1. С. 2–5.
53. Новиков А. Феномен театру корифеїв у контексті світової культури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2012. № 10. С. 5–7.
54. Павличко Д. Український патріотизм Юліуша Словацького. *Сучасність*. 2002. № 10. С.124-137.
55. Павличко Д. Юліуш Словацький і Україна. *Урок української*. 2001. № 7. С.50-52.
56. Панченко В. «Великий артист зору»: [І.Нечуй-Левицький]. *Бібліотечка «Дивослова»*. 2005. № 1. С. 2–19.
57. Панченко В. Любов і боротьба адвоката Рафаловича. Шкільна версія аналізу повісті І. Франка «Перехресні стежки». / Панченко В. Урок літератури. Кіровоград : ДЛІАУ, 2000. С.215–239.
58. Письменники України: біобібліогр. довідник / упоряд. В. П. Павловська, Л.Ф. Бубнова, Л.М. Сіренко. Київ : Укр. письменник, 2006. 514 с.
59. Погребенник В. Іван Нечуй-Левицький. 1838-1918. *Українська мова та література*. 2004. № 21-24. С.17–29.
60. Погребенник В. Іван Карпенко-Карий (Іван Тобілевич). 1845-1907. *Українська мова та література*. 2004. № 21-24. С.50–61.
61. Погрібний А. Класики. Не зовсім за підручником. Київ : Школяр, 2000. 136 с.
62. Пода О. Історичний роман І.С. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький»: роздуми над рукописом. *Слово і час*. 2004. № 10. С.44–57.
63. Поліщук Я. Культурницька місія Бориса Грінченка. *Дивослово*. 2007. №7. С.45–47.
64. Поліщук В. Художня проза Михайла Старицького: Проблематика і особливості поетики романів і повістей письменника: моногр. Черкаси : Брама, 2003. 376 с.
65. Рада І. Американський романтизм у літературі та живописі: навч. посібник для студ.-філологів і вчителів зарубіжної літ.-ри. Миколаїв: МННЦ ОНУ ім. І.Мечникова; Одеса: Тов. Від, 2001. 122 с.
66. Романюк І. На творчих перехрестях: І. Франко та Ю. Словацький. *Дзвін*. 2000. № 5-6. С.155-158.
67. Ротач П. З етюдів до біографії Панаса Мирного. *Слово і Час*. 2003. №2. С.76–79.
68. Ружевич Т.М., Ружевич Я.І. Романтичні герої Фенімора Купера. *Зарубіжна література в школах України*. 2005. № 12. С.52-55.
69. Ситченко А., Родіонова І., Гурдуз А. Корпус типових навчальних програм літературознавчого циклу: методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2020. 123 с.
70. Сюдюков І. Зрада і кара: суть історичного конфлікту в трагедії Івана Карпенка-Карого. *Урок української*. 2008. № 1/2. С.56–57.
71. Тетеріна О. Переклад у концепції національної літератури Івана Франка. *Слово і час*.

2007. № 12. С.15–23.
72. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії: студії. Львів, 2005. 180с.
 73. Тихолоз Н. Казкотворчість Івана Франка: (генологічні аспекти). Львів, 2005. 316 с.
 74. Тодчук Н. Роман Івана Франка «Для домашнього вогнища»: простір і час. Львів, 2002. 204 с.
 75. Турчин М. Пропаща доля внука: ще одне прочитання образу Чіпки. *Дивослово*. 2004. № 9. С.23–25.
 76. Федоренко Т. Згублене життя: (до компаративного вивчення роману «Повія» Панаса Мирного). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2003. № 4. С.34–37.
 77. Фіголь О. Вальтерскоттівська концепція історизму в інтерпретації Михайла Старицького. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*: зб. наук. пр. Київ : Акцент, 2007. Вип. 26. С.201–211.
 78. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. Реалізм. Київ, 2003.
 79. Швець А. Злочин і катарсис: Кримінальний сюжет і проблеми художнього психоаналізу в прозі Івана Франка. Львів, 2003. 236 с.
 80. Штонь Г. Т. Г. Шевченко і І. Я. Франко. Поетичні візії України. Онтологічна спільність та відмінність. *Слово і час*. 2008. № 3. С.12–17.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: самостійна робота студента, створення індивідуального мультимедійного проекту, презентацій, контрольна робота.